

Związek przedpandemicznej jakości życia oraz pytań kwestionariusza WHOQoL-BREF z decyzją o nieszczepieniu się przeciwko SARS-CoV-2 w populacji chorych z niewydolnością serca z obniżoną frakcją wyrzutową.

F. Sawczak, dr n. med. M. Kałużna-Oleksy, A. Kukfisz, M. Szczehla, H. Krysztofiak, K. Przytarska, dr n. med M. Dudek, dr n. med. J. Migaj, prof. dr hab. n. med Ewa Straburzyńska-Migaj Kontakt w razie pytań: fsawczak@gmail.com
I Klinika Kardiologii Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu,
Szpital Kliniczny im. Heliodora Święcickiego Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego

WSTĘP:

Szczególnie narażone na niepomyślny przebieg choroby COVID-19 są osoby z niewydolnością serca. Szczepienia przeciwko SARS-CoV-2 w znacznym stopniu zapobiegają ciężkiemu przebiegowi COVID-19, niestety wiele osób unika tych szczepień. Postanowiono scharakteryzować osoby, które nie zaszczepiły się, gdyż mogłoby to pomóc lepiej zrozumieć ich motywację i skuteczniej przekonywać ich do zmiany decyzji. Do tej pory nie badano związku jakości życia (QoL) ze statusem zaszczepienia u pacjentów z NS.

Celem badania było zbadanie związku przedpandemicznej jakości życia pacjentów z niewydolnością serca z obniżoną frakcją wyrzutową (HFrEF) z decyzją o nieszczepieniu się

METODY:

- W okresie około 2 lat przed początkiem pandemii SARS-CoV-2, zbadano jakość życia za pomocą ankiety WHOQOL-BREF u pacjentów hospitalizowanych z HFrEF (LVEF \leq 40%).
- Formularz jest dostępny na stronie WHO: <https://www.who.int/tools/whoqol/whoqol-bref>
- 30 października 2021 sprawdzono status pacjenta w ewidencji szczepień. Jako grupę badaną wybrano pacjentów, którzy żyli w tym dniu.
- Liczebność grupy badanej wyniosła 136 pacjentów. Zbadano związek decyzji o nieszczepieniu się (jako zmiennej zależnej) z przed-pandemiczną ogólną QoL (skala 0-400) i wynikami domen (somatycznej, psychologicznej, środowiskowej i socjalnej, skala 0-100), oraz wynikami poszczególnych pytań ankiety (Q1-Q26, w skali 1-5) za pomocą regresji logistycznej.
- Aby zbadać czy otrzymane zależności były niezależne od wieku, płci, klasy NYHA oraz LVEF wykonano dostosowanie dla tych parametrów, dla pytań które w analizie jednoczynnikowej były istotnymi lub bliskimi istotności predyktorami nieszczepienia się (z $p < 0.10$).

Obraz 1. Krótkie podsumowanie wyników

Młodszy wiek

Brak różnic w przedpandemicznej jakości życia

Decyzja o nieszczepieniu się

Wyższa akceptacja wyglądu fizycznego

Mniejsze zadowolenie z życia intymnego

OGRANICZENIA BADANIA:

Nie badano aktualnej jakości życia oraz nie przeprowadzono rozmów z pacjentami dotyczącymi przyczyny nieszczepienia się (możliwy wpływ rodziny lub nawet personelu medycznego). Ograniczeniem była też wielkość badanej populacji.

WYNIKI:

Tabela 1. Ogólna charakterystyka grupy badanej.

Zmienna	Wartość w całej grupie 136 pacjentów
wiek (lata)	55,4 ± 11,2
kobiety	35 (25,7%)
LVEF (%)	27,1 ± 11,0
klasa NYHA III lub IV	72 (52,9%)
Nieszczepieni przeciw SARS-CoV-2 (31.10.2021)	101 (74,3%)

- Zaobserwowano związek młodszego wieku z nieszczepieniem się, niezależny od płci, NYHA, LVEF
- Nie wykazano związku ogólnej QoL, ani wyników poszczególnych domen ze statusem zaszczepienia.
- W analizie poszczególnych pytań ankiety wykazano, że osoby niezaszczepione niezależnie od płci, wieku, NYHA wykazywały:
 - wyższą akceptację swojego wyglądu fizycznego - pytanie 11
 - mniejsze zadowolenie z życia intymnego - pytanie 21
- W analizie jednoczynnikowej istotnie związane z nieszczepieniem się były:
 - niedostateczna ilość energii w życiu codziennym – pytanie 10
 - niezadowolenie ze zdolności do wykonywania czynności życia codziennego – pytanie 17,
 - zależność ta nie była istotna po uwzględnieniu wieku, płci, klasy NYHA i LVEF.

Tabela 2. Wyniki regresji logistycznej jednoczynnikowej i po dostosowaniu dla wieku, płci, NYHA, LVEF.

Variable	Univariate OR	95% CI -	95% CI +	p value	Adjusted OR*	95% CI -	95% CI +	p value
Wiek (lata)	0.959	0.925	0.995	0.026	0.950	0.913	0.990	0.014
Płeć męska	0.525	0.215	1.281	0.16	-			-
NYHA III/IV	1.694	0.734	3.912	0.22	-			-
LVEF (%)	0.994	0.958	1.032	0.75	-			-
Ogólna QoL	0.997	0.988	1.007	0.60	-			-
somatyczna D	0.902	0.789	1.031	0.13	-			-
Psychologiczna D	1.106	0.948	1.291	0.20	-			-
Socjalna D	0.925	0.776	1.103	0.39	-			-
środowiskowa D	0.988	0.900	1.084	0.80	-			-
Pytanie 1	0.716	0.444	1.155	0.17	-			-
Pytanie 2	0.882	0.602	1.292	0.52	-			-
Pytanie 3	1.086	0.802	1.470	0.60	-			-
Pytanie 4	1.243	0.827	1.869	0.29	-			-
Pytanie 5	0.898	0.583	1.384	0.63	-			-
Pytanie 6	0.971	0.607	1.553	0.90	-			-
Pytanie 7	1.475	0.891	2.442	0.13	-			-
Pytanie 8	0.900	0.603	1.343	0.61	-			-
Pytanie 9	0.906	0.560	1.468	0.69	-			-
Pytanie 10	0.593	0.381	0.922	0.020	0.644	0.383	1.086	0.099
Pytanie 11	1.498	0.961	2.334	0.074	1.740	1.026	2.949	0.040
Pytanie 12	1.039	0.747	1.444	0.82	-			-
Pytanie 13	1.471	0.904	2.395	0.12	-			-
Pytanie 14	0.717	0.504	1.021	0.065	0.722	0.486	1.072	0.106
Pytanie 15	1.008	0.643	1.580	0.97	-			-
Pytanie 16	1.381	0.980	1.946	0.066	1.368	0.935	2.003	0.107
Pytanie 17	0.621	0.423	0.911	0.015	0.688	0.449	1.053	0.085
Pytanie 18	0.956	0.697	1.310	0.78	-			-
Pytanie 19	0.999	0.657	1.520	0.996	-			-
Pytanie 20	1.028	0.609	1.734	0.92	-			-
Pytanie 21	0.742	0.545	1.009	0.057	0.667	0.470	0.945	0.023
Pytanie 22	1.083	0.726	1.614	0.70	-			-
Pytanie 23	0.621	0.373	1.033	0.067	0.624	0.353	1.103	0.104
Pytanie 24	1.383	0.880	2.173	0.16	-			-
Pytanie 25	1.043	0.697	1.559	0.84	-			-
Pytanie 26	0.793	0.503	1.250	0.32	-			-

WNIOSKI:

Powyższe wyniki odpowiedzi na pytania kwestionariusza WHOQOL-BREF osób unikających szczepienia przeciw SARS-CoV-2 mogą wskazywać na zwiększone oczekiwania wobec swojego stanu zdrowia oraz niezależnej od wieku wyższej samooceny i mogą sugerować kierunki ewentualnej edukacji prowadzonej w tym zakresie.